

سازوکار تشکیل و خاستگاه کانی گلاکونی در سازند آیتمیر (آلبین-سنومانین) در برش-های باگک و سوریجه-شرق حوضه‌ی رسوی کپه داغ

مرضیه علامه، اسدالله محبوبی*، رضا موسوی حرمی، محمد خانه باد

گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

(دریافت مقاله: ۹۲/۷/۷، نسخه نهایی: ۹۲/۱۰/۴)

چکیده: سازند آیتمیر یکی از واحدهای چینه‌شناسی (آلبین-سنومانین) در حوضه‌ی رسوی کپه داغ است که از ماسه سنگ گلاکونیتی، سیلیستون، شیل و سنگ آهک پروفیل تشکیل شده است. گلاکونی در تمام رخساره‌های سنگی این سازند وجود دارد که بر اساس درجه‌ی بلوغ، از سبز کمرنگ تا سبز بسیار تیره در تغییر است. فراوانی گلاکونی در ماسه‌سنگ‌ها و افق‌های پروفیل ۱ تا ۴۰ درصد با جورشده‌گی ضعیف تا متوسط و نیمه گردشده تا خوب گردشده‌اند. گلاکونی‌ها از نظر خاستگاه به دو گروه برجا و نیمه برجا تقسیم می‌شوند. گلاکونی‌های برجا دارای هاله‌های سبز رنگ، چروکیده و به همراه گلاکونی‌های نابلغ سالم و فسفات هستند، در صورتی که گلاکونی‌های نابرجا دارای جورشده‌گی متوسط، خوب گردشده، حاوی حاشیه‌ی اکسید آهن و همراه با رده‌بندی مورب هستند. گلاکونی‌های برجا بیشتر جانشین کوارتز، فلدسپات، چرت، سیمان کربناتی و میکا شده‌اند.

واژه‌های کلیدی: آیتمیر، آلبین-سنومانین، برجا، حوضه‌ی رسوی، گلاکونی، نیمه برجا.

رسوب گذاری آن معمولاً در محیط دریایی صورت می‌گیرد، به طوری که پلوفیدهای گلاکونیتی در رسوبهای پروتروزووییک پیشین تا عهد حاضر شناسایی شده است [۴،۳]. در نظریه‌ی شبکه لایه‌ای، تشکیل گلاکونی نتیجه‌ی تکامل شیمیایی یک کانی رسی لایه‌ای، حضور سیلیکات‌لایه‌ای تجزیه شده اولیه با ساختار ۲:۱، تامین کننده مقدار کافی آهن و پتاسیم و شرایط نیمه احیایی است [۵]. در صورتی که در نظریه نوشکلی، گلاکونی در اثر تهنشینی مستقیم و یا پس از انحلال کانی‌های دیگر با ترکیب شیمیایی مناسب تشکیل می‌شود [۶]. شرایط فیزیکوشیمیایی لازم برای تشکیل گلاکونی شامل نبود ورود رسوب‌های آواری [۷،۳]، مرز اکسایشی-احیا (اسیدی حدود ۸) که Fe^{2+} خارج شده و Fe^{3+} در ساختار بلوری جایگزین می‌شود [۲]، آشفتگی کم، دمای پایین، سوری بهنجار، چرخش

مقدمه

سازند آیتمیر در شمال شرق حوضه‌ی رسوی کپه داغ تا ۷۰ کیلومتری شمال شرق گنبد کاووس با خصامت‌های مختلف، که از شرق به غرب افزایش می‌یابد، گسترش دارد [۱]. این سازند در برش‌های مورد بررسی از دو بخش زیرین شامل ماسه سنگ، سنگ آهک و سیلیستون با میان لایه‌های شیلی و بالایی شامل شیل و سیلیستون با مقادیر کمتری ماسه سنگ و افق‌های پروفیل تشکیل شده است. سازند آیتمیر دارای مقادیر بالایی گلاکونی است که در تمام رخساره‌های آن قابل مشاهده‌اند. گلاکونی یک کانی آلومینوسیلیکات غنی از آهن و پتاسیم است که از رنگ سبز تیره تا قهوه‌ای متغیر به سبز و در گستره‌ای از اسمکتیت گلاکونیتی نابلغ تا میکائی گلاکونیتی بالغ را شامل می‌شود [۲]. این کانی گرد تا بیضی شکل بوده و

*نویسنده مسئول، تلفن-نمبر: ۰۵۱ ۳۸۷۹۷۲۷۵، پست الکترونیکی: mahboubi@um.ac.ir

مختصات جغرافیایی "۲۰°۰'۳۶" شمالی و "۴۶°۱۹'" شرقی و ضخامت ۳۱۰ متر و شوریجه با مختصات "۲۱°۳۶'" شمالی و "۵۴°۲۵'" شرقی و ضخامت ۱۸۷ متر و با فاصله‌ی حدود ۱۲.۵ کیلومتر از یکدیگر، در ۶۵ کیلومتری جنوب سرخس (شرق حوضه‌ی رسوی کپه داغ) نمونه برداری و اندازه‌گیری شد (شکل ۱).

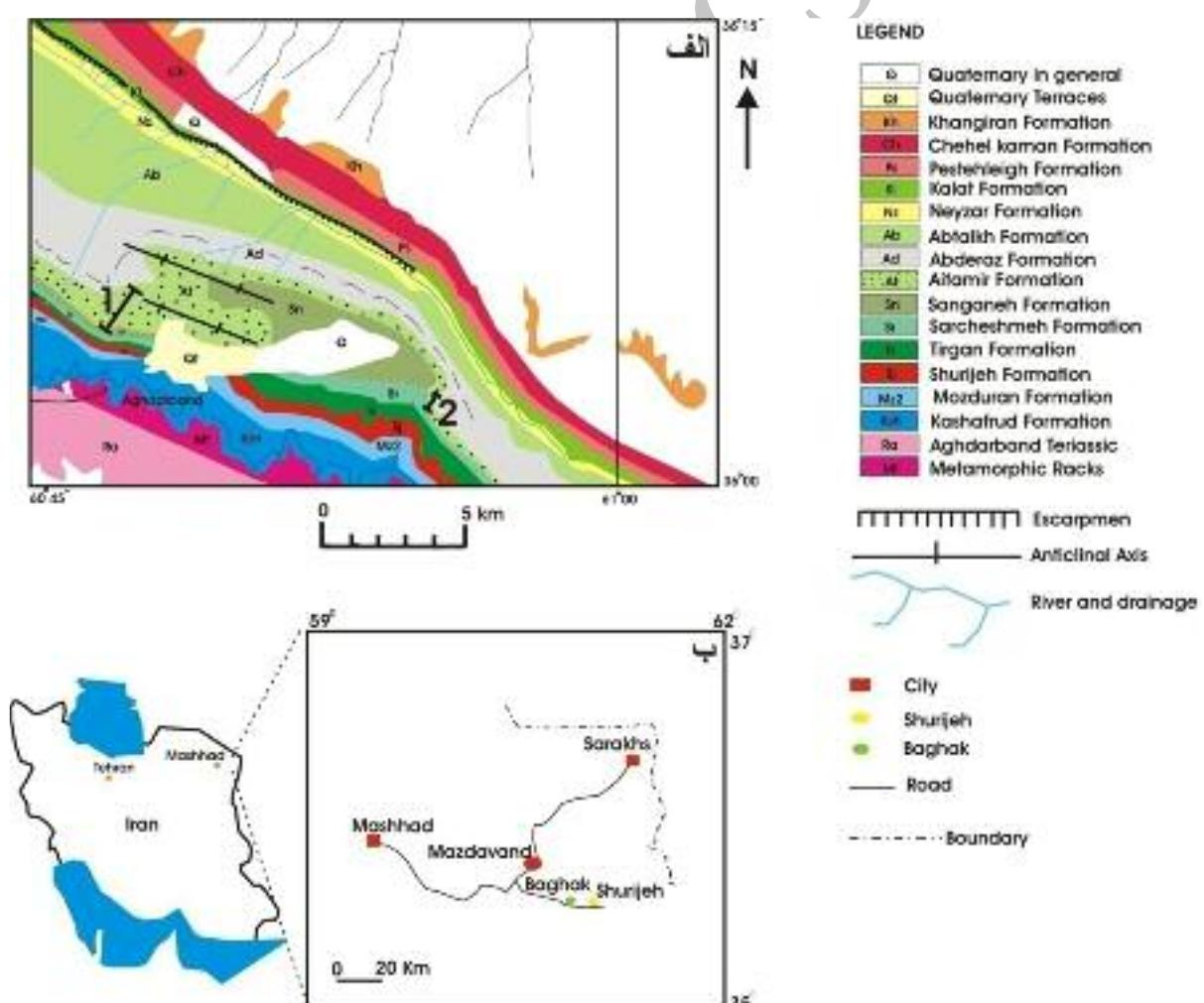
از این دو برش، ۱۵۰ نمونه شامل ماسه‌سنگ، شیل و سنگ آهک پرسیل برداشت شدند (شکل ۲). سپس ۱۰۰ برش نازک تهیه شد، که ۵۵ نمونه از برش باگک و ۴۵ نمونه از برش شوریجه است. ماسه‌سنگ‌ها به روش فولک [۱۱] و سنگ آهک‌ها به روش امبری و کلوان [۱۲] نام‌گذاری شدند. تعیین درصد فراوانی و بلوغ گلاکونی‌ها بر اساس بررسیهای سنگ نگاری برش‌های نازک صورت گرفته است [۱۳، ۱۴].

بالای آب بین رسویها و وجود به اندازه‌ی کافی یون‌های آهن و پتاسیم است. گلاکونی‌ها در عرض‌های جغرافیایی مختلف و در اعماق متفاوت تشکیل می‌شود، اما محیط دریابی کم عمق با شوری نرمال بر دیگر محیط‌ها ترجیح داده می‌شود [۸]. این کانی به دلیل حساس بودن به نرخ رسوب گذاری معیاری برای تفسیر دنباله‌های دریایی حاوی گلاکونی است [۹].

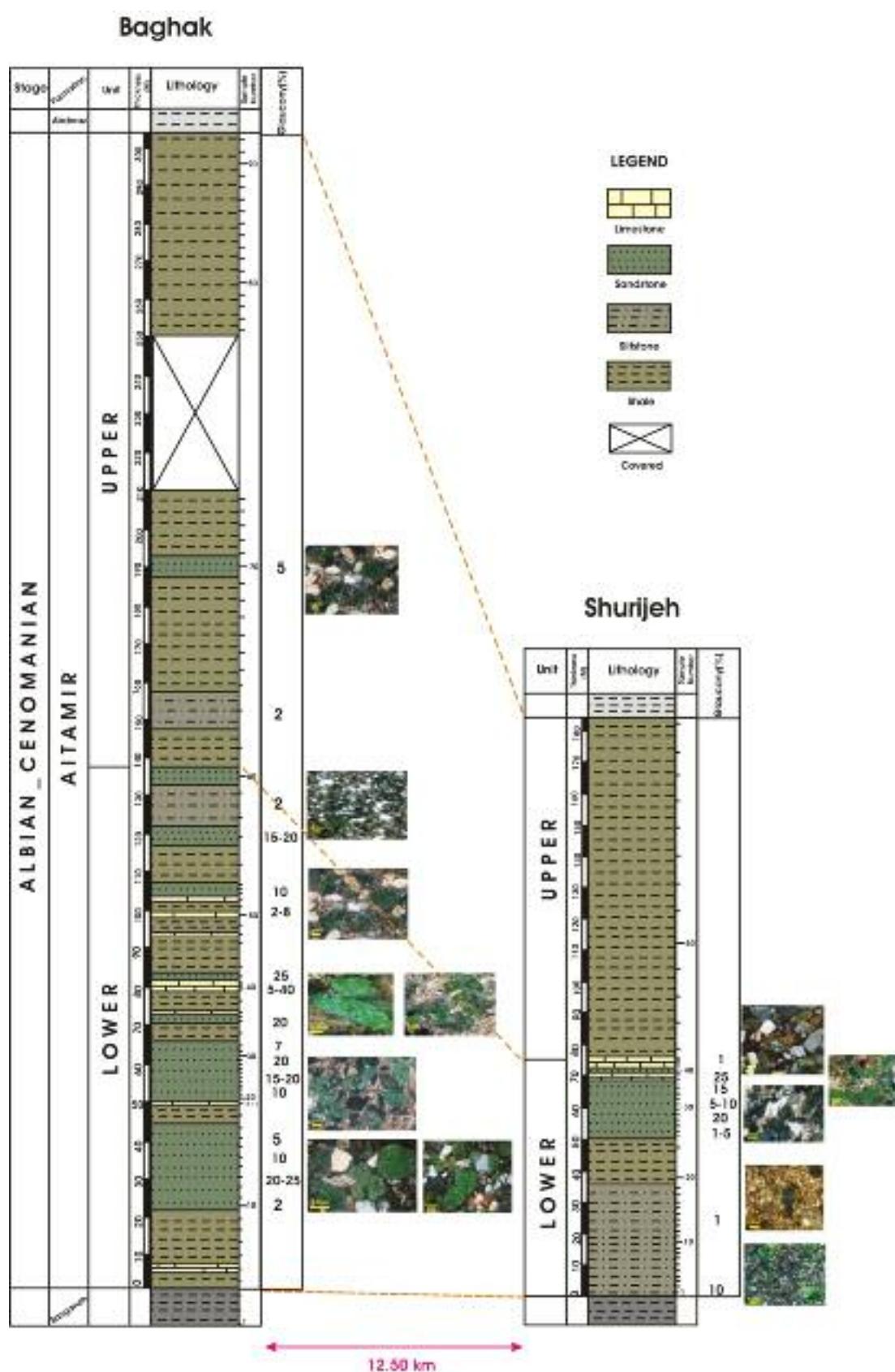
هدف از این بررسی شناخت سازوکار و خاستگاه تشکیل کانی گلاکونی در سازند آیتمیر در ناحیه‌ی مورد بررسی است تا بتواند به شناخت چگونگی تشکیل این کانی در سایر نقاط ایران کمک شایانی نماید.

روش بررسی

به منظور دستیابی به اهداف یاد شده، برش‌های باگک با

شکل ۱ موقعیت ناحیه‌ی مورد بررسی، الف: قسمتی از نقشه‌ی زمین شناسی ۱:۲۵۰۰۰۰ سرخس با رسم مجدد [۱۰]، که محل دو برش باگک (۱) و شوریجه (۲) مشخص شده است، ب: نقشه موقعیت راهها و مسیر دسترسی به دو برش.

شکل ۲ ستون‌های چینه‌نگاشت سازند آیتمیر در برش‌های باغک و شوریجه همراه با درصد گلاکونی موجود در آن‌ها.

شناسی و رنگ صورت گرفته است. گلاکونی‌ها در ماسه سنگ‌های مورد بررسی، از هاله‌هایی در زمینه تا گلاکونی‌های کاملاً رسیده و چروکیده و از سبز کمرنگ تا سبز پررنگ و قهوه‌ای متغیر است [۱۴] (شکل ۴).

به طور کلی گلاکونی‌ها از نظر خاستگاه به دو گروه برجا و نابر جا تقسیم می‌شوند و گروه نابر جا خود به دو دسته نیمه برجا و آواری قابل تقسیم است [۲۰]. گلاکونی‌های برجا از محل تشکیل جابه‌جایی ندارند، اما انواع نابر جا از محل خاستگاه خود جابجا شده‌اند. گلاکونی‌های نیمه برجا پس از تشکیل بر اثر جریان‌های اقیانوسی، جزرومدی و توفان از محل تشکیل به صورت محلی جابه‌جا می‌شوند. بر اساس بررسیهای، گلاکونی‌های برش‌های باعک و شوریجه از دو نوع برجا و نیمه برجا هستند. شواهد برجا بودن گلاکونی‌ها شامل حضور تکه‌های پراکنده در ماتریکس به صورت هاله‌های سبز رنگ (شکل ۵-الف)، وجود چروکیدگی به علت خروج آب از آن‌ها و ایجاد ترک انبساطی در اثر رشد تفکیکی کانی در پلوئیدهای گلاکونی [۲۱] (شکل ۵-ب)، نبود خردشدنگی [۱۹]، انباشت بالای آنها در آشفتگی‌های زیستی و ساختار پلوئیدی شکننده [۲۲]، توزیع مکانی تصادفی و جورشدگی و گردشدنگی پایین، همراهی با دانه‌های فسفاتی [۹] (شکل ۵-پ) و بالاخره وجود گلاکونی در شکل‌های متفاوت است. در حالی که جورشدگی متوسط، گردشدنگی خوب (شکل ۵-ت) و اندازه بسیار کوچک بعضی از آن‌ها [۲۳]، وجود دانه‌های گلاکونی درشت‌تر در رسوبهای ریزدانه سیلت یا رس [۲۴]، وجود حاشیه اییدی اطراف آن‌ها (شکل ۵-ث)، حضور گلاکونی در طبقه‌بندی مورب موجود در ماسه سنگ‌ها (شکل ۵-ج) و میزان شکستگی کم در آن‌ها که ناشی از جابجایی محدود در داخل حوضه‌ی رسوبگذاری است، نشان‌دهنده نیمه برجا بودن آن‌ها است.

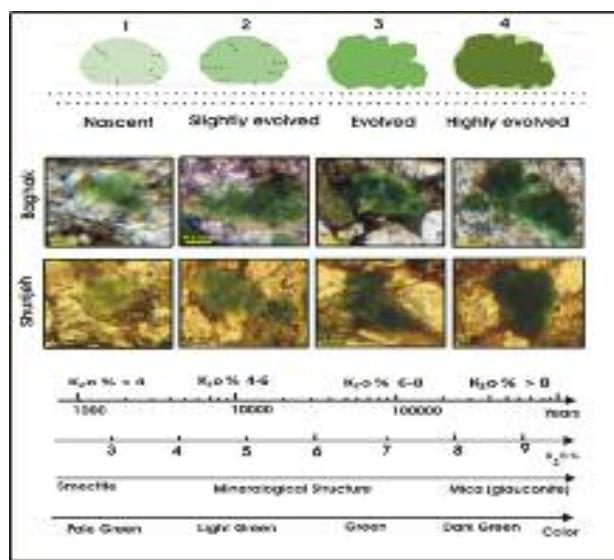
بحث و بررسی

بر اساس بررسی‌های سنگ‌نگاری، اندازه‌ی ماسه‌سنگ‌ها ریز تا متوسط و از کوارتز، فلدسپات، خرده سنگ (بیشتر از نوع چرت)، میکا، کانی‌های سنگین و گاهی پوسته‌های فسیلی تشکیل شده‌اند. دارای جورشدگی ضعیف تا متوفط، نیمه زاویه‌دار تا نیمه گردشده و از ساب لیتارنایت تا ساب آرکوز در تغییرند [۱۱]. سنگ آهک‌ها دارای فسیل‌های آمونیت، دوکفه‌ای، برآکیوپود، گاستروپود، جلبک سرخ و فرامینیفر بوده و از فلوتسنون تا روتسنون ماسه‌ای (حاوی دانه‌های آواری کوارتز) متغیرند [۱۲]. هم چنین سیلت‌سنون‌ها حاوی کوارتز، فلدسپات، خرده‌سنگ و میکا هستند. همه‌ی این رخساره‌ها دارای مقادیر متفاوتی گلاکونی با ویژگی‌های مختلف هستند. در ماسه‌سنگ‌ها فراوانی گلاکونی ۱ تا ۲۵٪، در سنگ آهک‌ها ۵ تا ۴۰٪ و در سیلت‌سنون‌ها ۱ تا ۱۵٪ است. از ویژگی‌های بافتی گلاکونی‌ها، جورشدگی و گردشدنگی آن‌هاست. میزان حمل و نقل عاملی برای ایجاد جورشدگی و گردشدنگی است، به طوری که جورشدگی خوب نشانه‌ی حمل گلاکونی‌هاست. در صورتی که گلاکونی‌های در جازا جورشدگی ضعیف‌تری دارند [۹، ۱۵-۱۷] (شکل ۳-الف). هم‌چنین گردشدنگی خوب ناشی از حمل و نقل طولانی و یا بستر اولیه مناسب مانند حجره‌های گرد پوسته‌ی موجودات است [۱۸]. در برش‌های مورد بحث، بیشتر گلاکونی‌ها از گردشدنگی خوبی برخوردارند، اما گاهی دانه‌های گلاکونی به طور نیمه گردشده و یا به صورت هاله‌هایی در زمینه مشاهده می‌شوند که نشانه‌ی برجا بودن آن‌هاست (شکل ۳-ب).

بلغ در گلاکونی‌ها نشان دهنده‌ی میزان ماندگاری دانه‌ها در بستر دریا قبل از مدفنون شدن است [۹]. درجه‌ی تکامل گلاکونی‌ها متناسب با مقدار پتابسیم است و در گلاکونی‌های خوب تکامل یافته مقدار K_2O بیش از ۸٪ است [۱۹]. تعیین بلوغ گلاکونی‌ها در سازند آیتمیر بر اساس ویژگی‌های ریخت

شکل ۳ ویژگی‌های بافتی گلاکونی‌های مورد بررسی، الف: جورشدگی ضعیف تا متوسط در ماسه‌سنگ‌های برش شوریجه، ب: گردشدنگی خوب در ماسه‌سنگ‌های فسیل‌دار برش باگک.

شکل ۴ مقایسه مراحل مختلف تکامل گلاکونی‌های ناحیه مورد بررسی با نمودار این و دادسون [۱۴]. در این نمودار ۴ مرحله از تکامل گلاکونی‌ها نشان داده شده‌اند که با گلاکونی‌های برش‌های باگک و شوریجه همخوانی دارد: ۱- گلاکونی نابالغ (Nascent)، ۲- گلاکونی کمی بالغ (Slightly evolved)، ۳- گلاکونی بالغ (Evolved)، ۴- گلاکونی بسیار بالغ (Highly evolved)، با افزایش درجه بلوغ، رنگ سبز گلاکونی‌ها تیره‌تر می‌شود.

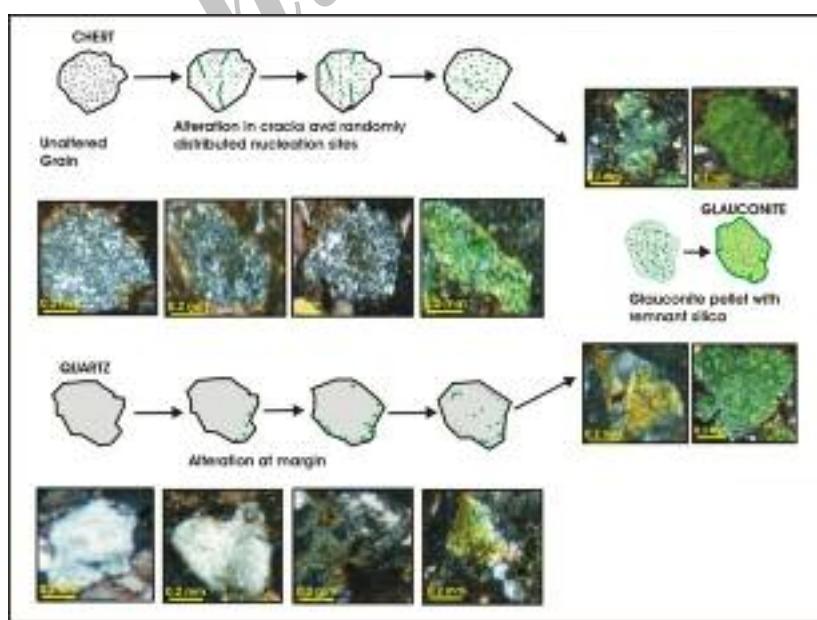

شکل ۵ انواع گلاکونی‌های مورد بررسی. الف: هاله‌های گلاکونی موجود در ماسه‌سنگ‌های برش شوریجه، ب: چروکیدگی در گلاکونی‌های ماسه‌سنگ‌های برش باگک، پ: همراهی فسفات با گلاکونی در ماسه‌سنگ‌های برش باگک، ت: جوشیدگی متوسط و گردشگی خوب کانی گلاکونی در ماسه‌سنگ‌های برش شوریجه، ث: حاشیه‌ای بیدی اطراف دانه‌های گلاکونی در ماسه‌سنگ‌های برش باگک که از اکسید آهن بوجود آمده است، ج: مقادیر بالای گلاکونی در ردبهندی مورب عدسی شکل موجود در ماسه‌سنگ‌های برش شوریجه (دید به سمت شمال).

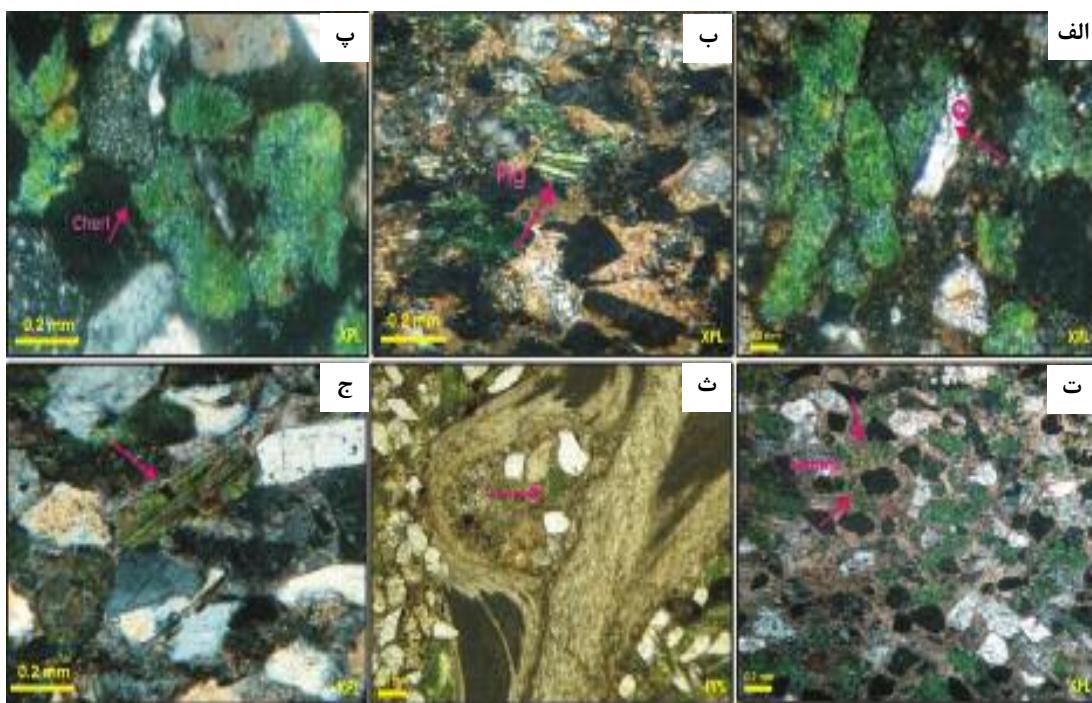
می‌شود (شکل ۷-پ). سیمان کربناته نسبت به اجزای سیلیکاته آسان‌تر گلاکونیتی می‌شود. انحلال سیمان بستر مناسبی را برای جانشینی گلاکونی فراهم می‌کند [۲۱، ۲۲]، به طوری که گاهی بخش وسیعی را در برمی‌گیرد و سیمان کربناته به طور کامل توسط گلاکونی جانشین می‌شود (شکل ۷-ت). جانشینی گلاکونی در پوسته‌های اسکلتی به صورت پرکننده حفرات کوچک موجود در پوسته و حجرات آن‌ها صورت می‌گیرد [۴] که در پوسته اسکلتی دوکفه‌ای‌ها و دیگر فسیل‌ها به دلیل کانی شناختی ناپایدار آن‌ها رخ داده است (شکل ۷-ث). هم چنین در کانی‌های ورقه‌ای در راستای رخ و شکستگی‌ها فرایند گلاکونیتی شدن دیده می‌شود (شکل ۷-ج).

به طور کلی، بنابر بررسی‌های انجام گرفته روی گلاکونی‌های برش‌های باگک و سوریجه و مقایسه‌ی آن با بررسی‌های پیشین در شرق کپه داغ (جنوب آق دربند) [۲۸]، غرب کپه داغ (جنورد، شمال شیروان و جنوب شرق درگز) [۳۰، ۳۹] و شمال شرق مشهد (تاقدیس امیر آباد) [۳۱]، می‌توان عنوان کرد که در سرتاسر حوضه‌ی رسوی کپه داغ ویژگی‌ها و خاستگاه گلاکونی‌ها مشابه یکدیگرند.

گلاکونیتی شدن فرایند دیاژنزی است که به آسانی در نقاط مختلف سازند آیتمیر رخ داده است. این جانشینی در مراحل مختلف و در دانه‌های گوناگونی نظیر کوارتز، فلدسپات، خرده سنگ‌های چرتی، سیمان کربناته، خرده‌های اسکلتی و کانی‌های ورقه‌ای دیده می‌شوند (شکل ۶). گلاکونیتی شدن در دانه‌های کوارتز در زمانی طولانی رخ می‌دهد. این فرایند از حاشیه شروع و به تدریج به مرکز دانه پیشروی می‌کند و می‌تواند در ترک‌های موجود در دانه کوارتز نیز رخ دهد [۲۶، ۲۵]. در ماسه سنگ‌های مورد بررسی، گلاکونیتی شدن دانه‌های کوارتز بیشتر در قسمت‌های ترک خورده‌ی کوارتزها صورت گرفته است (شکل ۷-الف). جانشینی آن در فلدسپات‌های پتاسیم و پلازیوکلاز بیشتر در راستای رخ‌ها، شکستگی‌ها و حفره‌های انحلالی روی داده است، به طوری که در آغاز گلاکونی به صورت یک لایه سطح دانه را می‌پوشاند و در نهایت کل دانه را در بر می‌گیرد (شکل ۷-ب). جانشینی گلاکونی در دانه‌های چرت در نقاط ضعف و ترک‌ها قابل رویت است. با افزایش درجه جانشینی، سطح چرت کاملاً گلاکونیتی شده به طوری که دانه‌ی اولیه قابل تشخیص نخواهد بود [۲۷، ۲۵]. گلاکونیتی شدن دانه‌های چرت به فراوانی در نمونه‌های مورد بررسی مشاهده شده است.

شکل ۶ مراحل مختلف جانشینی کانی گلاکونی در دانه‌های کوارتز و چرت بر اساس نمودارهای هاگز و وايت هد [۲۵] که با نمونه‌های برش‌های باگک و سوریجه قابل مقایسه است.

شکل ۷ انواع جانشینی گلاکونی. الف: در کوارتزهای ماسهسنگ‌های برش باگک، ب: در پلازیوکلازهای ماسهسنگ‌های برش شوریجه، پ: در خرد-سنگ‌های چرتی ماسهسنگ‌های برش باگک، ت: در سیمان کربناتی ماسهسنگ‌های برش شوریجه، ث: در پوسته‌ی اسکلتی ماسهسنگ‌های فسیل‌دار برش باگک، ج: در کانی‌های ورقه‌ای ماسهسنگ‌های برش شوریجه.

مراجع

- [۱] افشار حرب ع، "زمین شناسی کپه داغ"، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، ۱۳۷۳، ۲۷۵ صفحه.
- [۲] Odin G.S., Fullagar P.D., "Geological significance of the glauconyfacies". In: Odin G.S. (Ed.), Green Marine Clays, Developments in Sedimentology 45, Elsevier, Amsterdam (1988) 295–332.
- [۳] Lee C.H., Choi S.W., Suh M., "High iron glaucony from the continental shelf of the Yellow Sea off the southwestern Korean Peninsula", Journal of Asian Earth Sciences 20 (2002) 507–515.
- [۴] Banerjee S., Chattoraj S.L., Saraswati P.K., Dasgupta S., Sarkar U., "Substrate control on formation and maturation of glauconites in the Middle Eocene Harudi Formation, western Kutch, India", Marine and Petroleum Geology 30 (2012) 144–160.
- [۵] Burst J.F., "Glauconite pellets: Their mineral nature and applications to stratigraphic interpretations", Bulletin of American Association of Petroleum Geologists 42 (1958) 310–327.
- [۶] Odom I.E., "Nature of feldspar-grain size relations in some quartzrich sandstones", Journal of Sedimentary Petrology 46 (1976) 862–870.

برداشت

سازند آیتمیر در برش‌های باگک و شوریجه از ساب لیتارنایت تا ساب آرکوز گلاکونیتی، شیل، سیلتستون و افق‌های فلوتستون و رودستون ماسه‌های تشکیل شده است. محیط دریایی کم عمق با ورود مقدار اندک مواد آواری، وجود مرز اکسایشی و احیایی، چرخش بالای آب بین رسوب‌ها، آشفتگی کم و شوری نرمال از مهمترین عواملی است که منجر به تشکیل گلاکونی‌های برجا و نیمه برجا در این سازند شده است. گلاکونی‌های برجا که بیشتر جانشین کوارتز، چرت، فلدسپات، سیمان کربناتی و کانی‌های ورقه‌ای شده اند، براساس جورشدگی ضعیف تا متوسط و نیمه گردشده تا خوب گردشده، دارا بودن هاله‌های سبز کمرنگ تا سبز تیره، چروکیدگی، همراهی با فسفات از گلاکونی‌های نیمه برجا با جورشدگی و گردشگی نسبتاً خوب، وجود حاشیه‌ی اکسید آهن و همراهی با ردهبندی مورب عدسی شکل قابل تفکیک هستند.

قدردانی

از خانم‌ها گل افسانی و عقیقی و آقای نوریان جهت کمک در جمع آوری نمونه‌ها و انجام مراحل صحرایی سپاسگزاری می‌گردد.

- [21] Chudhuri A.K., Chanda S.K., Dasgupta A.S., "Protrozoic peloids from South India: Their origin and significance", *Journal of Sedimentary Research* 64A (1994) 765-770.
- [22] Huggett J.M., Gale A.S., "Petrology and palaeoenvironmental significance of glaucony in the Eocene succession at White cliff Bay, Hampshire Basin", *Journal Geological Society of London* 154 (1997) 897-912.
- [23] Amorosi A., Guidi R., Mas R., Falanga E., "Glaucony from the Cretaceous of the Sierra de Guadarrama (Central Spain) and its application in a sequence-stratigraphic context", *International Journal Of Earth Science* 101 (2011) 415-427.
- [24] Hesselbo S.P., Huggett J.M., "Glaucony in ocean-margin sequence stratigraphy (Oligocene-Pliocene, offshore New Jersey, U.S.A.)", *Journal of Sedimentary Research* 71 (2001) 599-607.
- [25] Huges A.D., Whitehead D., "Glauconitization of detrital silica substrates in the Barton Formation (Upper Eosen) of the Hampshire Basin, Southern England", *Sedimentology* 34 (1987) 825-835.
- [26] Chafetz H.S., Reid A., "Syndepositional shallow-water precipitation of glauconitic minerals", *Sedimentary Geology* 136 (2000) 29-42.
- [27] Chafetz H.S., "Paragenesis of the Morgan Creek Limestone, Late Cambrian, central Texas: Constraints on the formation of glauconite", *Deep Sea Research II* 54 (2007) 1350-1363.
- [۲۸] خواجه یزدی م., "پتروگرافی و محیط رسوبی سازند آیتامیر (جنوب آق دریند) شرق حوضه رسوبی کپه داغ", پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۳، ۲۲۸ صفحه.
- [۲۹] شرفی م., "چینه نگاری سکانسی و تفسیر تاریخچه رسوبگذاری سازند آیتامیر در ناودیس شیخ (جنورد) و روستای بی بهره (شمال شرق شیروان)", پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۸، ۳۰۸ صفحه.
- [۳۰] عاشوری م., "چینه نگاری سکانسی و تفسیر تاریخچه رسوبگذاری سازند آیتامیر در جنوب شرق درگز", پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۹، ۲۵۲ صفحه.
- [۳۱] محمدیان ح., "رسوب شناسی و چینه نگاری سکانسی سازند آیتامیر در تاقدیس امیرآباد (شمال شرق مشهد)", پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۱، ۱۴۸ صفحه.
- [7] Chattoraj S.L., Banerjee S., Saraswati P.K., "Glauconites from the Late Palaeocene-Early Eocene Naredi Formation, western Kutch and their genetic implications", *Journal of the Geological Society of India* 73 (2009) 567-574.
- [۸] عاشوری م., شرفی م., محبوبی ا., موسوی حرمی ر., نجفی م., "بررسی خاستگاه و سازوکار تشکیل گلاکونی های سازند آیتامیر در جنوب شرق درگز", مجله بلور شناسی و کانی شناسی ایران، ۱۳۸۹، ص ۲۴۷ تا ۲۵۴.
- [9] Amorosi A., "Detecting compositional, spatial and temporal attributes of glaucony: A tool for provenance research", *Sedimentary Geology* (1997) 135-153.
- [10] Afshar-Harb A., "Geological Map of SarakhsAara", Ministry of Petroleum, NIOC Exploration and production, Tehran (1982), 1 sheet.
- [11] Folk R., "Petrology of Sedimentary Rocks", hemphill, Austin, Texas (1980) 159.
- [12] Embry A.F, Kloven J.E., "A Late Devonian reef tract on northeastern Banks Island, Northwest Territories", *Bulletin Canadian Petroleum Geology* 19 (1971) 730-781.
- [13] Folk R.L., Andrews P.B., Lewis D.W., "Dentrital sedimentary rock classification and nomenclature for use in New Zealand", *NZ Journal Geology Geophys.* 13 (1970) 937-968.
- [14] Odin G.S., Dodson M.H., "Zero isotopic age of glauconies", In Odin, G.S. (Ed.), Numerical Dating in Stratigraphy: Chichester (1982) 277-306.
- [15] Kelly J.C., Webb J.A., "The genesis of glaucony in the Oligo-Miocene Torquay group, southeastern Australia: petrographic and geochemical evidence". *Sedimentary Geology* 125 (1999) 99-114.
- [16] Pasquini C., Lualdi A., Vercesi P., "Depositional dynamics of glaucony-rich deposits in the Lower Cretaceous of Nice arc, Southeast France", *Cretaceous Research* 25 (2004) 179-189.
- [17] Berra F., Zanchi A., Mattei M., Nawab A., "Late Cretaceous transgression on a Cimmerian high (Neka Valley, Eastern Alborz, Iran): A geodynamic event recorded by glauconitic sands", *Sedimentary Geology* 199 (2007) 189-204.
- [18] Fischer H., "Glauconite formation: Discussion of the terms authigenic, perigenic, allogenic, and meta-allogenic". *Eclogae Geologicae Helv.* 83 (1990) 1-6.
- [19] Odin G.S., Matter A., "De glauconarium origin", *Sedimentology* 28 (1981) 611-641.
- [20] Amorosi A., "Glaucony and sequence stratigraphy: A conceptual framework of distribution in siliciclastic sequences", *Journal of Sedimentary Research* 65B (1995) 419-425.